

Arrestnummer
C 11265 / 2024
Repertoriumnummer
2024 / 3483
Datum van uitspraak
25 oktober 2024
Notitienummer griffie
Notitienummer parket-generaal
2024/PGG/67 2024/VJ11/151

Hof van beroep Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

2024/PGG/67 - 2024/VJ11/151

Not.nr. OU.64.H5.090139/21

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. nr.

(RRN)

van Belgische nationaliteit,
geboren te
wonende te
- beklaagde -

verdacht van:

als dader of mededader in de zin van artikel 66 Strafwetboek, namelijk:

zij die de misdaad of het wanbedrijf hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks hebben meegewerkt, voor de volgende strafbare feiten:

A schending exploitatie- en vergunningsvoorwaarden

buiten de gevallen bedoeld in artikel 16.6.1, § 1, tweede lid, decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, als exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit de algemene, sectorale of bijzondere milieuvoorwaarden niet te hebben nageleefd, namelijk het hieronder vermelde artikel van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II),

artikel 5.9.2.2.

§ 1

Permanente opslagplaatsen van vaste dierlijke mest buiten de stal dienen voorzien te zijn van een vloer uitgevoerd in verhard materiaal. De vloer moet mestdicht zijn. Indien nodig dient de mestdichtheid verzekerd te worden door een mestbestendige afdichtingslaag.

Deze opslagplaatsen moeten langs drie zijden omgeven zijn door mestdichte wanden van voldoende hoogte die aan dezelfde eisen voldoen als deze gesteld aan de vloer. De vierde zijde moet dermate aangelegd zijn dat afspoeling van het drain- en regenwater uit deze permanente opslagplaats niet mogelijk is.

§ 2

De vloer is zodanig uitgevoerd dat dunne mest en afvloeiwat er worden opgevangen en verzameld in mestdichte, gesloten opslagruimten (aalputten).

meer bepaald vaste dierlijke mest te hebben opgeslagen op en naast een betonplaat zonder drie mestdichte muren, waarbij de mestsappen niet werden opgevangen in een citerne, maar konden afvloeien naar een aanpalende hellende weide,

(art. 5.4.9, § 1 en 16.6.1, § 1, eerste lid, decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)

te in de periode van 5 februari 2021 tot en met 10 september 2021

B opzettelijke schending algemeen verbod opbrengen van meststoffen

opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer te hebben ingebracht of verspreid, te weten, buiten de gevallen bedoeld in artikel 12, §§ 1, tweede tot en met vijfde lid, en 2 decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, meststoffen in openbare rioleringen, in oppervlaktewateren, in grondwater, op openbare wegen, op bermen en op alle andere plaatsen die geen landbouwgrond of groeimed ium zijn, te hebben geloosd of gestort,

meer bepaald mestsappen te hebben laten afvloeien naar een aanpalende hellende weide,

(art. 16.6.2, § 1, eerste lid, decreet 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid; art. 3, § 2, 2°, § 3, 4° en 6°, § 5, 12°, 12, §§ 1 en 2, en 61 decreet 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen)

te in de periode van 5 februari 2021 tot en met 10 september 2021.

Vordering herstel

Eveneens gedagvaard om, bij toepassing van artikel 16.6.6 decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zich te horen veroordelen tot het herstellen van de plaats in de oorspronkelijke toestand, het staken van het strijdige gebruik of het uitvoeren van aanpassingswerken, namelijk de aanpassingswerken vermeld in de aanmaning van de Mestbank van 1 februari 2019 (st. 6-8 straf dossier) binnen een door de rechtbank te bepalen termijn, onder verbeurte van een dwangsom van 50 euro per dag bij niet naleving ervan.

* * * *

1.1 De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde, O 12^e kamer, besliste bij vonnis van 5 december 2023 op tegenspraak als volgt:

“STRAFRECHTELIJK

Veroordeelt *voor de hierboven omschreven en bewezen verklaarde telastleggingen A en B samen tot een **geldboete van 16.000 euro**, zijnde 2.000 euro vermeerderd met 70 opdecimen, of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden.*

Verleent **uitstel van tenuitvoerlegging** van dit vonnis voor **de helft** van de opgelegde geldboete voor de duur van 3 jaar.

BIJDAGEN EN KOSTEN

Veroordeelt *ot betaling van een **bijdrage** aan het Bijzonder Fonds tot Hulp aan de Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders van 25 euro, vermeerderd met 70 opdecimen tot 200 euro.*

Veroordeelt hem tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 24 euro.

Veroordeelt hem tot betaling van de **vaste vergoeding** voor beheerskosten in strafzaken van 58,24 euro.

Veroordeelt *tot betaling van de **gerechtskosten** voor het openbaar ministerie, begroot op 35,48 euro.*

BURGERRECHTELIJK

Houdt ambtshalve de burgerrechtelijke belangen aan.”

1.2 Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld door het afleggen van een verklaring op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde, op:

- 4 januari 2024 door de beklaagde
- 9 januari 2024 door het openbaar ministerie.

Deze partijen dienden tegelijk ook elk een verzoekschrift in op die griffie, overeenkomstig artikel 204 Wetboek van Strafvordering.

1.3 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 19 september 2024 in het Nederlands:

- de beklaagde met kantoor te _____ vertegenwoordigd door meester _____ advocaat
- het openbaar ministerie, vertegenwoordigd door _____ advocaat-generaal.

2.1 De onderscheiden verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 5 december 2023 zijn tijdig en regelmatig naar de vorm. Ook de verzoekschriften of grievenformulieren met de grieven tegen het vonnis, zijn tijdig ingediend.

2.2 De advocaat van de beklaagde duidde in het grievenformulier een nauwkeurige grief aan over de schuld (met betrekking tot de telastlegging A) en de straf. Op de rechtszitting van 19 september 2024 verklaarde de advocaat van de beklaagde afstand te doen van de grief over de schuld. Het hof verleent hem hiervan akte.

Het openbaar ministerie duidde enkel een grief aan over de straf. Ook dit gebeurde nauwkeurig.

2.3 De hoger beroepen van de beklaagde _____ en van het openbaar ministerie zijn ontvankelijk (art. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering).

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van deze bepaling op te werpen.

De devolutieve werking van de beperkte hoger beroepen, de grieven en vervolgens de afstand brengt mee dat het definitief vaststaat dat de beklaagde schuldig is aan de telastleggingen A en B. Ook de beslissing van de eerste rechter over de herstellvordering en de vaste vergoeding is definitief, net als de beslissing tot het ambtshalve aanhouden van de burgerlijke belangen. De saisine van het hof is beperkt tot de strafmaat en wat daar onlosmakelijk mee samenhangt.

3. De eerste rechter vatte de feiten in het beroepen vonnis oordeelkundig samen als volgt:

"3. De beklaagde is landbouwer te _____. Bij de Mestbank geeft hij 150 runderen aan. Bij het Departement landbouw en Visserij staat in zijn verzamelaanvraag 2020 27 ha landbouwgrond geregistreerd.

Op 24 januari 2019 werd hij door de Mestbank aangemaand om zijn vaste dierlijke mestopslag aan te passen conform de constructievoorschriften die vermeld staan in VLAREM II. Die aanpassingswerken moesten uitgevoerd worden voor 15 september 2019.

Tijdens een nieuwe controle op 5 februari 2021 werd vastgesteld dat aan de aanmaning geen gevolg was gegeven. Er lag een hele grote hoeveelheid stalmest - ongeveer 150 m³ vaste dierlijke mest - zowel op een betonnen plaat als er naast opgeslagen.

De toezichthouder van de Mestbank stelde ook vast dat de mestsappen niet opgevangen werden in een gesloten circuit maar afstroomden naar de aanpalende en hellende weide. Er waren ook geen 3 mestdichte muren aanwezig.

De beklaagde verklaarde dat het materiaal klaar lag, maar dat de werken nog niet uitgevoerd waren omwille van financiële problemen. Nochtans mocht hij de mest op landbouwgrond opslaan, mits zich te houden aan de regels.

Op 10 september 2021 stelde de toezichthouder van de Mestbank vast dat de situatie nog steeds ongewijzigd was."

4. De beklaagde is jaar en werd vier keer veroordeeld door de politierechtbank voor verkeersmisdrijven, waarvan drie keer voor het sturen in dronken toestand.

Terecht overwoog de eerste rechter dat er in de bedrijfsvoering van de beklaagde een structureel gebrek aan aandacht was voor het leefmilieu. Door het opslaan van mest op en naast een betonplaat zonder drie mestdichte muren en het niet opvangen van mestsappen in een citerne, konden mestsappen afvloeien naar een aanpalende weide. De beklaagde veroorzaakte hierdoor schade aan het milieu. Ook zorgde hij voor concurrentievervalsing met bedrijven die wel de nodige inspanningen doen om de milieuregels na te leven.

Omwille van de belangrijke impact van de misdrijven op het milieu is een strenge maatschappelijke reactie onder de vorm van de hierna bepaalde, substantiële geldboete noodzakelijk. Anderzijds houdt het hof rekening met het feit dat de beklaagde zich na verschillende aanmaningen uiteindelijk toch in regel heeft gesteld. Bovendien blijkt uit de stukken die de beklaagde voorlegt, dat hij af te rekenen had met financiële problemen en gezondheidsproblemen. Het hof verleent daarom uitstel voor de helft van de geldboete. Het strafregister van de beklaagde laat dit nog toe.

De geldboete moet met 70 deciemmen worden verhoogd. De vervangende gevangenisstraf die het hof voorziet, zet de beklaagde er voldoende toe aan om de geldboete te betalen.

5. De beklaagde is gehouden tot de kosten, in de beide aanleggen aan de zijde van het openbaar ministerie begroot zoals hierna bepaald.

Veroordeeld tot een correctionele hoofdstraf moet de beklaagde de bijdrage betalen van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, wordt vermeerderd met 70 deciemmen tot 200 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

Met toepassing van artikel 91 koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken verhoogt het hof de kosten in hoger beroep met 10 %.

Overeenkomstig artikel 4, § 3 en artikel 5, § 1, wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, veroordeelt het hof de beklaagde ook tot het betalen van een bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand, die sinds 1 oktober 2022 na indexatie 24 euro bedraagt.

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen en van de artikelen:

- 211 Wetboek van Strafvordering,
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Perken van het hoger beroep:

Het staat definitief vast dat de beklaagde schuldig is aan de telastleggingen A en B. Ook de beslissing van de eerste rechter over de herstellvordering en de vaste vergoeding (58,24 euro) is definitief, net als de beslissing tot het ambtshalve aanhouden van de burgerlijke belangen.

De saisine van het hof is beperkt tot de beslissing over de strafmaat en wat daar onlosmakelijk mee samenhangt.

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk;

wijzig het beroepen vonnis voor zover bestreden **als volgt**:

op strafgebied:

veroordeelt de beklaagde _____ oor de telastleggingen A en B samen tot een **geldboete** van 1.000 euro, vermeerderd met 70 deciem en zo gebracht op **8.000 euro**, of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

verleent gewoon uitstel voor de helft van de geldboete gedurende een proeftermijn van drie jaar;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bedrag van 25 euro, vermeerderd met 70 deciem en zo gebracht op 200 euro als bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bijdrage van 24 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op 35,48 euro in eerste aanleg en op 110,68 euro in beroep.

Kosten eerste aanleg: **€ 35,48**
Dagv. bekl.: **€ 32,26**

Kosten beroep:
Afschrift vonnis: **€ 27,00**
Afschriften akten HB: **€ 6,00**
Opstelrecht ber. bekl.: **€ 35,00**
Dagv. bekl.: **€ 32,62**

€ 100,62
+ 10 % : **€ 10,06**

Totaal : **€ 110,68**

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer,
samengesteld uit raadsheer als waarnemend kamervoorzitter, raadsheren
en in openbare rechtszitting van **25 oktober**
2024 uitgesproken door wnd. kamervoorzitter in aanwezigheid van
advocaat-generaal, met bijstand van griffier